

ВІДГУК

офіційного опонента доктора юридичних наук, доцента Воронятнікова Олександра Олександровича на дисертацію Стрельченка Анатолія Миколайовича «Адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням», підготовленої на здобуття ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право».

Ступінь актуальності обраної теми. Ступінь актуальності обраної теми «Адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» залишається високою в сучасному контексті. Україна є демократичною та соціально-спрямованою державою, яка навіть під час активних бойових дій спрямовує свої зусилля у напрямку європейської та євроатлантичної інтеграції, що забезпечуватиме її розвиток та процвітання. Попри це, цьому перешкоджає низка загроз як зовнішнього так і внутрішнього характеру, що загрожує не лише військовому контингенту, але й усьому цивільному населенню. Такими загрозами є активна збройна агресія з боку російської федерації, проживання цивільного населення на окупованих територіях та інші їх види, від яких необхідно здійснювати ефективний захист. Нажаль усі ці негативні процеси, які впливають на життя та здоров'я громадян, призводять до економічної та демографічної кризи через зменшення людського потенціалу. Відповідно, в останні роки загрози збільшуються та стають значно небезпечнішими, непередбачуваними і потребують активної реакції на ці виклики, у тому числі зі сторони суспільства. Зазначене вище спонукає законодавця та правників до створення ефективного і дієвого механізму адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням, що є складовою частиною національної безпеки України.

За останні роки законодавча влада зробила низку важливих кроків у напрямку належного функціонування адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту в цілому, що знайшло своє відображення у низці національних стратегій, концепцій та програм. Однак, ця діяльність не завжди була якісною та системною і залишала поза увагою цивільне населення, яке теж потерпає від різних загроз та потребує відповідного захисту.

Реалії сьогодення свідчать про підвищений інтерес до цього питання та актуальність теми дослідження. Цивільне населення опинилося поза межею захисту їх особистого життя та здоров'я. Саме тому, наукове підґрунтя роботи посідає безпосереднє забезпечення національної безпеки України через призму особистого захисту цивільного населення, яке щоденно потребує якісного та ефективного захисту різноманітними засобами.

Проблеми адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального захисту розглядалися багатьма науковцями у сфері вітчизняного адміністративного права. Натомість проблематику адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням до цього часу не підіймали на обговорення та дослідження. Повномасштабне вторгнення російської федерації на територію нашої країни лише загострило зазначену проблему та підштовхнуло науковців в умовах військових дій дослідити комплексно цю проблематику та виокремити напрямки її удосконалення.

Саме тому актуальність теми дисертаційного дослідження Стрельченка Анатолія Миколайовича та поставлених ним завдань не викликає сумнівів.

Актуальність роботи підкреслюється й тим, що обрана тема дослідження відповідає як державним, так і відомчим пріоритетам адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням.

Напрямок дисертаційного дослідження обумовлюється ще й тим, що воно виконане відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;

Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року, затвердженої Указом Президента України від 11.08.2021 № 347/2021; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14.09.2020 № 392/2020; Стратегії людського розвитку, затвердженої Указом Президента України від 02.06.2021 № 225/2021; Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України, затвердженої Указом Президента України від 20.08.2021 № 372/2021; Стратегії воєнної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25.03.2021 № 121/2021; Стратегії зовнішньополітичної діяльності України, затвердженої Указом Президента України від 26.08.2021 № 448/2021; Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони на 2023-2027 рр., схваленого Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 237/2023; Основних наукових напрямів та найважливіших проблем фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук на 2019-2023 рр., затверджених Постановою президії Національної академії наук України від 30 січня 2019 року № 30; Тематикою наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженою Наказом МВС України від 11 червня 2020 року № 454.

З цих міркувань є підстави для твердження, що дисертаційне дослідження Стрельченка Анатолія Миколайовича на тему: «Адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» має комплексний характер, важливе теоретичне та прикладне значення для вдосконалення діяльності суб'єктів публічної адміністрації органів виконавчої влади та відповідних органів забезпечення цивільного захисту населення.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані автором, у своїй більшості, є обґрунтованими та переконливими – використано широке коло наукових джерел, а також результати вивчення значного масиву емпіричного матеріалу. Примітно, що автором

використовувались джерела не лише адміністративного спрямування – окремі аспекти визначеної проблематики досліджувались на основі джерел з військового права та цивільної безпеки.

Високим є теоретичний рівень викладу матеріалу, автор вдало застосував різноманітні методи наукового пізнання, ґрунтовно проаналізував законодавчі акти, коректно полемізував з іншими вченими, аргументовано обстоював власну позицію, на підставі чого сформував теоретичні висновки та практичні рекомендації, що є вагомим внеском у науку адміністративного права і мають достатній ступінь наукової новизни. Переважна більшість висновків та пропозицій дисертанта заслуговують на схвалення та підтримку.

Достовірність отриманих у дослідженні результатів підтверджується в тому числі ґрунтовною емпіричною базою, що включає результати опитування 660 респондентів серед цивільного населення у Київській, Запорізькій, Хмельницькій, Одеській та Миколаївській областях та правова публіцистика.

В цілому дисертаційне дослідження Стрельченка А. М. відрізняється аргументованістю та достатньою обґрунтованістю пропонованих висновків, що підтверджено належними інформаційними даними.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що робота є одним із перших у вітчизняній юридичній науці комплексним дослідженням адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням в Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, Національній поліції України та Збройних силах України.

У роботі вперше:

вперше:

- обґрунтовано, що адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням - це сукупність адміністративно-правових норм, гарантій, засобів та методів публічного адміністрування, які використовуються органами державної влади для забезпечення та підтримання стану захищеності життя і здоров'я людини, її

особистої недоторканості, при якому гарантується право кожної людини на здорову та безпечну життєдіяльність у суспільстві за умови забезпечення та гарантування їм індивідуального захисту;

- визначено, що принципи адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням – це основоположні ідеї на яких базується діяльність суб'єктів владних повноважень щодо забезпечення права громадян на використання засобів індивідуального бронезахисту для збереження здоров'я і життя як окремої людини так і всього суспільства в цілому;

- доведено, що правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням – це компетентна діяльність уповноважених суб'єктів публічної адміністрації, яка полягає у видачі правових норм та приписів, обов'язкових до виконання, спрямована на проведення заходів щодо використання засобів індивідуального захисту цивільним населенням у процесі реалізації наданих їм повноважень;

- аргументовано, що механізм адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту - це взаємопов'язана сукупність організаційно-правових та фінансово-економічних інструментів, правових заходів, способів та методів, які використовуються державою задля забезпечення належного функціонування та розвитку суспільних відносин у сфері адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту з метою захисту життя та здоров'я громадян та забезпечення законності і правопорядку в суспільстві;

- визначено та охарактеризовано основні напрямки ефективності адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням тощо;

удосконалено:

- класифікацію нормативно-правового регулювання забезпечення засобами індивідуального бронезахисту цивільним населенням за належними рівнями: I рівень – конституційний; II рівень – законодавчий; III рівень – нормативний; IV рівень – відомчий та здійснено його ґрунтовну характеристику;

- систематизацію суб'єктів адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням можуть за наступними критеріями: за порядком формування; за предметною компетенцією та повноваженнями (органи загальної компетенції, органи (організації) зі особливими повноваженнями);

дістали подальшого розвитку:

- структурні елементи адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням, до яких віднесено: адміністративно-правові норми; суб'єкти взаємовідносин (суб'єкти владних повноважень та суб'єкти використання засобів індивідуального бронезахисту); акти застосування норм права, об'єкт правовідносин; способи, форми, методи та засоби реалізації адміністративно-правового забезпечення;

- понятійні категорії «принципи», «принципи забезпечення», «забезпечення», «адміністративно-правове забезпечення», «механізм», «механізм забезпечення» тощо;

- механізм адміністративно-правового забезпечення як взаємопов'язана сукупність правових інструментів, заходів, способів та методів, які використовуються з метою забезпечення функціонування та розвитку суспільних відносин у відповідній сфері публічного адміністрування;

- система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення, яку запропоновано визначати як систему органів публічного адміністрування, котра за допомогою правових інструментів реалізовує свою діяльність, що спрямована на забезпечення прав, свобод та законних інтересів об'єктів правовідносин.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації та в опублікованих працях. Теоретичні результати та висновки проведеного дослідження відображено у 15 наукових публікаціях, серед яких сім статей у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна стаття – у міжнародному виданні та 7 тез доповідей і наукових повідомлень на науково-практичних конференціях та круглих столах.

Достатньо логічною є структура дисертації, яка є послідовною, раціональною, зумовленою предметом, метою та завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (203 найменувань на 21 сторінці) і чотирьох додатків. Повний обсяг дисертації становить 250 сторінок, з них обсяг основного тексту – 223 сторінки.

У вступі автором чітко та логічно обґрунтовано вибір теми дослідження, окреслено сучасний стан та проблеми, виділено невирішені питання, охарактеризовано необхідність розв'язання суперечностей, які зумовлюють актуальність дослідження. Автор представив мету, об'єкт, предмет дослідження, сформував основні завдання, визначив методологічні та теоретичні основи, охарактеризував методи дослідження, розкрив наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, представив відомості про впровадження та апробацію результатів дослідження, а також вказав структуру та обсяг дисертації.

У підрозділі 1.1. «Генезис, становлення та розвиток адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту» на підставі ґрунтовного аналізу історичних джерел, законодавчих, нормативно-правових актів, а також правозастосовного досвіду сформовано періодизацію щодо становлення та розвитку сфери забезпечення засобами індивідуального бронезахисту цивільного населення. Сформовано, ґрунтовно охарактеризовано та виокремлено особливості історичних періодів становлення та розвитку сфери адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням:

- 1) період Стародавнього світу (пр. 4 млн. років тому – V ст. н.е.);
- 2) період Середньовіччя (V ст. н.е. – XV ст. н.е.);
- 3) період Нової історії (XV ст. н.е. – кінець XIX ст. н.е.);
- 4) період Новітньої історії (XX ст. н.е. – до сьогодення).

У підрозділі 1.2. «Поняття та особливості адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» запропоновано авторське визначення поняття «адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» як врегульована адміністративно-правовими нормами діяльність владних суб'єктів спрямована на забезпечення та підтримання стану захищеності життя і здоров'я людини та її особистої недоторканості, а також виокремлено його особливості: реалізується на основі відповідної сукупності адміністративно-правових норм, гарантій, засобів та методів; реалізують уповноважені органи публічної адміністрації; застосовуються для забезпечення та підтримання стану захищеності життя і здоров'я людини, особистої недоторканості, за якого гарантується право кожної людини на здорову та безпечну життєдіяльність у суспільстві; наявні необхідні умови для забезпечення та гарантування індивідуального захисту. Визначено, що адміністративно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням полягає у створенні стабільної основи підтримання стану захищеності здоров'я і життя людини та громадянина через систему нормативного адміністративно-правового забезпечення, організаційно-правових та процедурних гарантій особистої безпеки кожної особи.

У підрозділі 1.3. «Принципи адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» розкрито сутність та ієрархічне місце досліджуваних принципів та здійснено їх класифікацію та характеристику. Доведено, що забезпечення цивільного населення засобами індивідуального бронезахисту в умовах війни чи інших надзвичайних ситуацій ґрунтується на певних принципах, що спрямовані на максимальну ефективність та безпеку. Основними принципами забезпечення індивідуальним бронезахистом цивільних осіб є: принцип пріоритету захисту життя та здоров'я; принцип доступності; принцип відповідності стандартам якості; принцип простоти використання засобів індивідуального бронезахисту; Дотримання вищезазначених принципів допоможе ефективніше організувати процес надання засобів індивідуального бронезахисту, знизити ризики та зберегти життєво важливі ресурси в кризових ситуаціях.

Підрозділ 2.1. «Поняття та елементи механізму адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» присвячено дослідженню механізму адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням. Доведено, що елементи адміністративно-правового забезпечення застосування заходів індивідуального бронезахисту характеризуються багатогранністю та різноманітністю за своєю природною сутністю, і їх запропоновано класифікувати у наступні групи: нормативно-правові; інституційно-правові; діяльнісно-правові та організаційно-правові. Підсумовано, що ефективне функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення засобів індивідуального захисту практично неможливе без належного функціонування кожного з визначених елементів. Саме тому, важливим напрямом діяльності держави є забезпечення належного функціонування цього механізму.

У підрозділі 2.2. «Нормативно-правове регулювання адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» наведене авторське поняття «нормативно-правове забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням». Встановлено, що зазначене поняття характеризується розробкою правових норм, імплементацією соціальних гарантій, адаптацією законодавства до умов особливого періоду з метою забезпечення цивільного населення засобами індивідуального бронезахисту, врахування викликів та потреб, гарантування захисту життя та здоров'я цієї категорії громадян. У результаті проведеного аналізу законодавства запропоновано Розділ VI «Фінансування та матеріально-технічне забезпечення національного спротиву» Закону України «Про основи національного спротиву» доповнити п. 3.1. наступного змісту: «Забезпечення добровольчих формувань територіальних громад засобами індивідуального бронезахисту», який забезпечить належне матеріально-технічне забезпечення, в тому числі й засобами індивідуального бронезахисту, з метою захисту здоров'я та збереження життя добровольчі формування територіальних громад, що залишено поза увагою законодавця.

У підрозділі 2.3. «Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» визначено, класифіковано та охарактеризовано суб'єкти адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням. Доведено, що система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням складається із суб'єктів управління, які визначають та організовують реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту населення за допомогою адміністративно-правових засобів, способів, методів та відповідних процедур. Обґрунтовано, що адміністративно-правовий статус суб'єктів адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням визначено як сукупність, встановлених нормами адміністративного права, прав, обов'язків та відповідальності, реалізація яких спрямована на досягнення високого рівня забезпечення національної безпеки країни через ефективний цивільний захист населення засобами індивідуального бронезахисту.

Розділ 3. «Ефективність адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» складається із двох підрозділів.

У підрозділі 3.1. «Міжнародний досвід адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» досліджено питання нормативного регулювання забезпечення засобами індивідуального бронезахисту цивільних осіб за кордоном, на прикладі Сполучених Штатів Америки та країн Європи. Всі цивільні громадяни, працівники правоохоронних органів та інші категорії громадян мають право вільно купувати засоби індивідуального бронезахисту, використовувати їх у власних цілях та зберігати у домашніх умовах, без спеціальних умов. Відзначено, що забезпечення цивільного населення засобами бронезахисту є важливою проблематикою національної безпеки у сучасному світі, особливо під час активних військових конфліктів та інших надзвичайних ситуацій. Із проведеного

аналізу наукових позицій та законодавства інших країн відзначено, що міжнародні організації, уряди і неурядові організації працюють над забезпеченням цивільного населення засобами індивідуального бронезахисту через гуманітарні програми, підтримку урядів і міжнародне співробітництво.

У підрозділі 3.2. «Напрямки удосконалення адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням» виокремлено одинадцять напрямків удосконалення адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням, на основі вивчення міжнародного досвіду та законодавчого його врегулювання. Аргументовано, що після повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України набуло актуальності забезпечення цивільного населення засобами індивідуального бронезахисту, які і принесли низку проблем та потребували вирішення, зокрема: недостатність нормативно-правового регулювання щодо ефективного забезпечення засобами індивідуального бронезахисту цивільного населення; недоступність засобів бронезахисту через високі ціни; нестача внутрішнього виробництва засобів індивідуального бронезахисту в Україні; нестача засобів індивідуального бронезахисту, яка виникає через неефективну логістику та особливий розподіл таких засобів; неналежна якість засобів індивідуального бронезахисту та підробки на зразок відомих виробників; недостатність навичок використання засобів індивідуального захисту тощо. Для покращення адміністративно-правового захисту засобами індивідуального бронезахисту цивільного населення необхідно застосовувати запропоновані напрямки ефективності з боку держави та її органів, які мають мати відповідне спрямування та наділені відповідними повноваженнями щодо забезпечення безпеки країни та її населення.

Хотілося б окремо відзначити наявність значної кількості прикладів щодо адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням у всіх підрозділах дисертаційного дослідження А.М. Стрельченка. Даний факт, на моє переконання, свідчить про суттєву практичну складову проведеної наукової роботи та про високий рівень достовірності отриманих автором результатів.

У висновках дисертації сформульовано наукові положення та одержано результати, що в сукупності спрямовані на вирішення важливого наукового завдання з розроблення теоретичних положень і науково обґрунтованих рекомендацій щодо адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населення.

Достатнім є і рівень апробації представленого дослідження. Так, основні положення та висновки дисертації оприлюднено у фахових українських, міжнародних виданнях, на міжнародних та всеукраїнських конференціях та круглих столах.

Загалом, дисертаційна робота Стрельченка А.М. справляє позитивне враження, оскільки автор продемонструвавши такі риси вченого, як працездатність та наполегливість, сформував цілісне й обґрунтоване уявлення про сучасний стан і перспективи адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населення.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Не деталізуючи численні здобутки та позитивні аспекти виконаної дисертаційної роботи, загалом позитивно оцінюючи рецензовану працю, хочу зосередити увагу на окремих суперечностях та дискусійних положеннях, які, на мій погляд, потребують або додаткової аргументації, або спеціальних роз'яснень під час захисту дисертації, зокрема:

1. У першому розділі дисертаційного дослідження автором ґрунтовно досліджено та проаналізовано генезис становлення та розвитку сфери адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населення, в результаті чого сформульовано такі їх історичні періоди з їх часовими межами, а саме:

- 1) період Стародавнього світу (пр. 4 млн. років тому – V ст. н.е.);
- 2) період Середньовіччя (V ст. н.е. – XV ст. н.е.);
- 3) період Нової історії (XV ст. н.е. – кінець XIX ст. н.е.);
- 4) період Новітньої історії (XXст. н.е. – до сьогодення).

Пропозиція є досить цікавою та пізнавальною, яка містить теоретичну актуальність, однак вона була б більш обґрунтованою, якби у роботі було запропоновано основні особливості кожного з цих періодів. Обґрунтуйте дану позицію.

2. На стор. 81 дисертаційного дослідження автором здійснюється характеристика механізму адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням.

По-перше, виникає питання які саме елементи автором віднесено до даного механізму;

По-друге, які особливості виокремлено та запропоновано автором у процесі характеристики елементів адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням.

3. На стор. 93 дисертації перераховано наступні класифікаційні групи принципів адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням, зокрема: принципи наукового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням; адмініструвальні принципи забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням; характерологічні принципи забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням.

Виникає питання, які характерні особливості запропонованої групи адмініструвальних принципів забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням виокремлено автором під час дослідження?

4. Досліджуючи міжнародний досвід щодо адміністративно-правового забезпечення використання засобів індивідуального бронезахисту цивільним населенням хотілося більш чіткіше почути досвід яких саме країн, і в якій його частині, доречно було впровадити в Україні в умовах реформування забезпечення засобами індивідуального бронезахисту та проєвропейського спрямування?

Перелічені вище зауваження в цілому не впливають на високу позитивну оцінку роботи, оскільки спрямовані на уточнення чи доповнення окремих положень дисертації, а у низці випадків носять спірний чи дискусійний характер.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що тема дисертації надзвичайно актуальна, сформульовані автором висновки й рекомендації є достатньо аргументованими, вирізняються науковою новизною і мають не лише теоретичне, а й практичне значення.

Таким чином, рецензована дисертація є кваліфікованою науковою працею, що містить результати здійснених автором досліджень. Отримані Стрельченко А.М. нові науково обґрунтовані результати в сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення як для науки адміністративного права, так і для практичної діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, Національної поліції України, Збройних Сил України тощо.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність в цілому, оформлення. Зміст дисертації відповідає заявленій дисертантом науковій спеціальності 12.00.07 «Адміністративне право і процес; інформаційне право; фінансове право» (081 – «Право»), робота пройшла належну апробацію. Дисертація є кваліфікованою, завершеною працею, у якій не виявлено порушень академічної доброчесності. Дослідження підготовлено зрозумілою, юридично і літературно грамотною мовою.

Отже, дисертація відповідає встановленим МОН України вимогам, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 року) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора

філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор – Стрельченко Анатолій Миколайович заслуговує на присудження ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; інформаційне право; фінансове право».

Офіційний опонент:

професор кафедри публічного

та міжнародного права

Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана

доктор юридичних наук, доцент

Олександр ВОРОНЯТНИКОВ

